

Nr 880

Av herr **Johnsson** i Blentarp m. fl., om lagstiftning för kontroll av hälsofarliga ämnen och produkter.

(Lika lydande med motion nr 763 i Första kammaren)

Vårt näringsliv uppvisar ett flertal områden där arbetet är ett skyddstekniskt problem. Ett exempel härpå är limningsarbete inom byggnadsindustrin. Ett stort antal klistertyper som användes för golv- och väggbeklädnad innehåller lösningsmedel vilka — då de avdunstar och inandas — i de flesta fallen har en narkotisk eller bedövande effekt. Graden av denna effekt är beroende bl. a. på de i lösningsmedlen ingående ämnens flyktighet. Vissa lösningsmedel utgör 50—75 % av klistrets vikt.

Den undersökning som docent Stig Tejning, yrkesmedicinska kliniken i Lund, utfört under en treårsperiod och som redovisades under hösten 1968 påvisar klart och otvetydigt de allvarliga yrkesmedicinska skadeverkningar som uppstår vid användandet av lim med hälsovådliga lösningsmedel. De redovisade skadorna har uppkommit under en relativt begränsad tidrymd. Däremot omfattar utredningen inte långtidsverkningarna av dessa förgiftningar. Starka farhågor föreligger emellertid att dessa kan bli ännu mera förödande för arbetarna.

Utöver förgiftningsrisken föreligger även risker för hud-, ögon- och slemhinneskador. Därtill kommer att ifrågavarande produkter är synnerligen explosions- och brandfarliga, vilket ett flertal svåra olyckor ger belägg för.

För att skapa säkra förhållanden på arbetsplatserna har man länge efterlyst fasta normer för jämförelsevärden, t. ex. riktvärden för teknisk luftkontroll och hygieniska gränsvärden. Genom att icke tillåta ett överskridande av fastställt gränsvärde skulle det bli möjligt att få en bättre kontroll av hälsofarliga ämnen och produkter.

Utomlands har sedan flera år fastställts vissa riktvärden, men dessa överensstämmer ej alltid, varför det synes än mer angeläget att utarbeta och fastställa värden som skall tillämpas i vårt land.

Enligt uppgift lär i arbetsmedicinska institutets regi ha tillsatts en arbetsgrupp, som bl. a. skall söka uppställa en förteckning över hygieniska riktvärden för luftburna ämnen.

Av giftförordningen framgår att ett flertal i lim ingående lösningsmedel är hälsofarliga ämnen och att speciell märkning av sådana varor är föreskriven. Det måste därutöver anses nödvändigt att en exakt kemisk deklaration ingår i märkningen samt att gränsvärdet för varje beståndsdel (substans) angives.

Hänsyn till fabrikanter, importörers och brukares kommersiella intressen kan icke få vara avgörande vid bedömning av dessa frågor. Dessa intressen måste vägas

mot den uppenbara risken för allvarliga skador till såväl person som egendom.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning om lagstiftning avseende hygieniska gränsvärden för hälsofarliga ämnen och produkter samt om att ämnen och produkter vilkas ingående beståndsdelar överskrider gränsvärdet icke får saluföras eller brukas inom landet samt att utredningen jämväl bör taga ställning till frågan om märkning av hälsofarliga ämnen och produkter där en exakt kemisk deklARATION ingår och att gränsvärdet för varje beståndsdel anges.

Stockholm den 28 januari 1969

John Johnsson (s)
i Blentarp

Olle Östrand (s)

Ivar Nordberg (s)

Eric Marcusson (s)

Nr 881

Av herrar **Jonsson** i Mora och **Eriksson** i Arvika, *angående beräkningen av basbeloppet inom den allmänna försäkringen.*

(Lika lydande med motion nr 792 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1969

Anders Jonsson (fp)
i Mora

Karl-Erik Eriksson (fp)
i Arvika